

Radiotherapie

Als voorbereiding op uw eerste bezoek aan de radiotherapeut ontvangt u deze informatie. Het doel is u informatie te geven over radiotherapie in het algemeen, de behandeling en de eventuele bijwerkingen. Een ander doel is u zo veel mogelijk bij de behandeling te betrekken, u te informeren over wat u zelf kunt doen en waar u terecht kunt met vragen. Dit is algemene informatie. Mogelijk is niet alles op u van toepassing. De radiotherapeut zal het een en ander met u bespreken.

Over Radiotherapie

Wat is radiotherapie?

Binnenkort komt u voor bestraling bij Radiotherapie. Letterlijk betekent dit: behandeling met behulp van straling. Het is één van de methodes om kanker te behandelen en symptomen en klachten te bestrijden. Een stralenbundel wordt precies gericht op het gedeelte van het lichaam dat straling nodig heeft. De rest van het lichaam ontvangt daarbij vrijwel geen straling. De stralenbundel is te vergelijken met een lichtbundel. Deze kan met een schakelaar aan en uitgezet worden. Een stralenbundel bestaat uit sterke röntgenstralen of andere stralen en is onzichtbaar. Een behandeling met radiotherapie bestaat meestal uit meerdere bestralingen. Het aantal bestralingen is afhankelijk van de aard en omvang van de tumor en van uw algemene toestand/gezondheid. Het aantal bestralingen kan variëren van 1 tot 39 keer.

Wat is kanker?

Ons lichaam bestaat uit miljarden cellen. Deze cellen vernieuwen zich voortdurend. Oude cellen verdwijnen, nieuwe ontstaan. Dit zogeheten 'celdelingsproces' speelt zich meestal onmerkbaar af. Bij de huid is het wel eens te zien, bijvoorbeeld als een wondje geneest. Tijdens het celdelingsproces kan iets fout gaan. Sommige cellen gaan zich op een bepaalde plaats in het lichaam sneller delen dan normaal. De opeenhoping van cellen die ontstaat heet een tumor. Bij kanker is dit een kwaadaardig tumor. Deze heeft de neiging te blijven groeien en vormt in de meeste gevallen een bedreiging voor gezond weefsel. Soms ontstaan er uitzaaiingen op andere plekken van het lichaam.

Waarom radiotherapie?

Radiotherapie kan de groei van de tumor stoppen, omdat de cellen van een tumor vaak gevoelig zijn voor straling. Door bestraling worden deze cellen gedood. De tumor kan uiteindelijk geheel verdwijnen. Radiotherapie wordt ook vaak toegepast nadat een tumor operatief is verwijderd. Het doel is dan om eventueel achtergebleven cellen in dat gebied te vernietigen. Wanneer genezing niet meer mogelijk is, wordt radiotherapie veelvuldig toegepast om pijn en andere klachten te verminderen (palliatieve behandeling).

Radiotherapie: een individuele benadering

Om een tumor te bereiken moeten de stralen bijna altijd door gezond weefsel heen. Dit gezonde weefsel is minder gevoelig voor straling, maar wordt wel beschadigd. Na de behandeling herstelt zich dit doorgaans. Aan de hand van lichamelijk onderzoek en andere onderzoeken stelt de arts (radiotherapeut) een behandelplan op. De arts bepaalt op welke wijze de bestraling het best toegediend kan worden. Het gezonde weefsel krijgt daardoor zo min mogelijk straling, terwijl de tumor wel de hoeveelheid straling krijgt die nodig is. De totale hoeveelheid straling die nodig is, hangt af van de aard, de omvang en de plaats van de tumor. Nadat de behandeling is gestopt, gaat de werking van de radiotherapie nog enige tijd door. Het uiteindelijke resultaat wordt daardoor pas na een aantal weken tot maanden bereikt.

Vorbereiding op de bestraling

Radiotherapie heeft haar activiteiten verspreid over twee locaties:

- Radiotherapie, Erasmus MC **(010-7041538)**
- Radiotherapie, locatie Dordrecht **(010-7031960)**

Bent u patiënt in het Albert Schweitzer ziekenhuis, dan wordt u, voor zover mogelijk, in Dordrecht bestraald. Alle benodigde voorbereiding en bestraling vindt plaats in Dordrecht. De openingstijden van beide locaties zijn van 7.30 uur tot 17.30 uur.

De mogelijkheid bestaat dat patiënten uit regio Rotterdam in Dordrecht bestraald worden. Op beide locaties werkt een ervaren team van radiotherapeuten en radiotherapeutisch laboranten. Deze medewerkers zijn werkzaam op beide locaties en allemaal in dienst van het Erasmus MC.

Vorbereidend onderzoek

Voordat de bestraling begint, kan voorbereidend onderzoek nodig zijn. Dit kan van persoon tot persoon verschillen. Dit heeft te maken met de plaats en de aard van de aandoening.

- Radiotherapie Erasmus MC: voorbereiding vindt plaats in het Erasmus MC.
- Radiotherapie, locatie Dordrecht: wordt u op de afdeling Radiotherapie in Dordrecht bestraald, dan vindt de voorbereiding daar plaats.

Aanmelden bij Radiotherapie

Voor vervolg afspraken bij radiotherapie:

- U meldt zich aan met een geldig identiteitsbewijs bij de aanmeldzuil van Radiotherapie. Daar ontvangt u een dagticket.
- De medewerkers weten dan dat u aanwezig bent.
- U neemt plaats in het wachtgebied waar u wordt verwacht.
- U hoeft zich aan het einde van uw afspraak niet af te melden. U kunt rechtstreeks naar huis.
- Voor de volgende bestralingsafpraak meldt u zich weer bij de aanmeldzuil.

Heeft u vragen, wendt u zich dan tot één van onze medewerkers bij de receptie.

Bloed- en röntgenonderzoek

Indien nodig wordt bloed afgenomen en eventueel worden röntgenfoto's of scans gemaakt. Dit zal de radiotherapeut tevoren op de polikliniek met u bespreken.

Mouldroom

De afspraak voor de mouldroom duurt 20 - 30 minuten.

- Erasmus MC: bij bestraling in het hoofd-halsgebied krijgt u altijd een afspraak voor de mouldroom voor het maken van een bestralingsmasker. Bij de bestraling van de borst of van de ledematen is dit soms ook nodig.
- Radiotherapie, locatie Dordrecht: bij bestraling in het hoofd-hals gebied wordt er een masker op de CT gemaakt.

Bij bestraling in het hoofd-hals gebied dienen mannen met een baard deze voorafgaand aan de afspraak voor de mouldroom of CT af te scheren. Een eventuele snor mag blijven staan.

Het maken van een thermoplastmasker

Het materiaal waarvan het masker gemaakt is wordt thermoplast genoemd. Om een thermoplast masker te maken wordt het materiaal verwarmd, waardoor het vervormbaar is. Vervolgens wordt het over het hoofd en eventueel de schouders gelegd. Om het materiaal sneller af te laten koelen, worden icepacks gebruikt. Wanneer het is afgekoeld blijft het in die vorm staan. Dit masker is direct bruikbaar voor de bestraling.

Opwarmen Thermoplast plaat

Het masker wordt om het gezicht gevormd

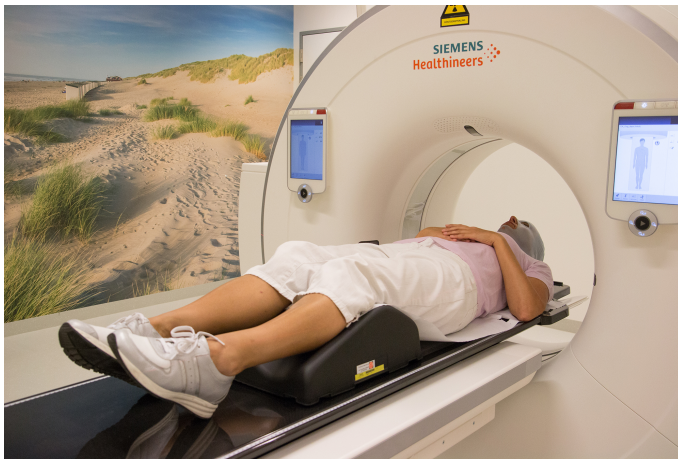

CT-scan

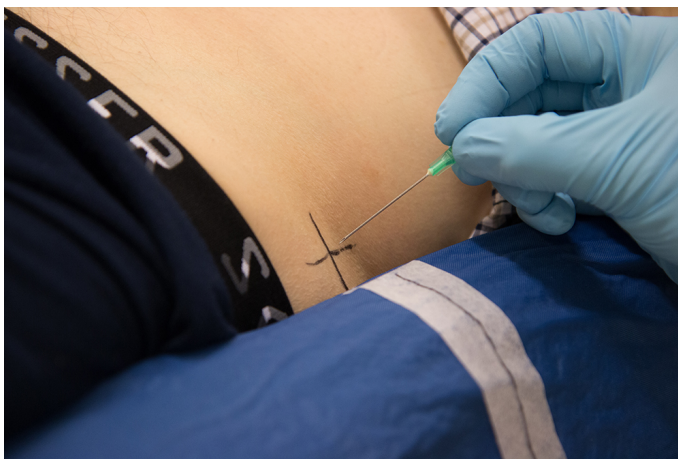
Vrijwel iedereen krijgt een afspraak voor de CT-scan. Hier wordt bepaald welk gebied bestraald wordt en hoe de bestraling uitgevoerd moet worden. De afspraak op de CT-scan duurt ongeveer een half uur. Soms wordt er contrastmiddel gegeven via een bloedvat (in de arm) of als drank. Wilt u van tevoren aangeven of u allergisch bent voor contrastmiddel.

Voor het maken van de CT-scan worden lijnen aangetekend op de huid. Dit gebeurt met een viltstift. Deze markering wordt zo nodig tijdens de behandeling bijgetekend. Bijna altijd worden ook enkele tatoeagepuntjes aangebracht in de huid. Deze tatoeagepuntjes zullen enkele maanden na de behandeling vanzelf verdwijnen. Als er een masker gemaakt is worden de lijnen op het masker getekend en niet op de huid.

De radiotherapeut verdiept zich vervolgens in het behandelplan en berekent de hoeveelheid straling die nodig is voor de behandeling. Ook wordt berekend hoeveel straling u per keer krijgt. Alle plannen worden door meerdere artsen en een fysicus gecontroleerd voor de start van de bestraling.

CT-scan

Aanbrengen markering op de huid (het centripunt wordt getatoeëerd)

Bestraling

Bestralingsapparatuur

Bij Radiotherapie zijn verschillende bestralingstoestellen. Het verschil zit onder andere in de dieptewerking. Bij een tumor aan de oppervlakte wordt een ander toestel gebruikt dan bij een tumor dat dieper ligt. Alle apparatuur is beveiligd en staat onder regelmatige controle. Ieder toestel staat in een aparte ruimte. In geval van storing is er altijd een gelijkwaardig toestel beschikbaar met dezelfde instellingen, waarnaar kan worden uitgeweken. Vanuit de nabijgelegen bedieningsruimte wordt het toestel in werking gesteld. De bediening gebeurt door speciaal opgeleide laboranten. Zij stellen het toestel in op de voorgeschreven dosis. Net als bij een lamp wordt het toestel met een schakelaar aangezet. Het toestel slaat automatisch af. Er is dan geen straling meer. Te lange bestralingstijden kunnen niet plaatsvinden. De bestralingstoestellen staan op twee locaties: Radiotherapie, Erasmus MC en Radiotherapie, locatie Dordrecht.

De eerste bestraling

Op de dag van uw eerste bestraling heeft u al een en ander van Radiotherapie gezien. Toch kan de eerste keer wat spanning geven. De laboranten zullen u zo goed mogelijk bijstaan.

Bedieningsruimte bestralingstoestel

Bestralingstoestel

U kunt zich indien nodig, in een kleedkamertje uitkleden. De laborant komt u halen. Daarna gaat u op de tafel liggen. Als er een masker gemaakt is, krijgt u dit op. Door middel van een lichtbundel stellen de laboranten het toestel nauwkeurig in met behulp van de tatoeages op uw huid of de markeerlijnen op het masker. De laboranten gaan de kamer uit. In de nabijgelegen bedieningsruimte stellen zij de apparatuur in op de dosis van uw behandelplan. Met een schakelaar wordt het apparaat in werking gesteld. U hoort dit aan het zoemende geluid. De bestraling zelf duurt niet langer dan een paar minuten. De tijd die u op tafel ligt kan variëren van 5 - 20 minuten, afhankelijk van de technische handelingen die verricht moeten worden. Na de voorgeschreven dosis slaat de apparatuur automatisch af en komen de laboranten weer bij u. In de minuten dat u alleen ligt houden laboranten u vanuit de bedieningsruimte nauwlettend in het oog. Zij kunnen u zien en horen via een televisiescherm en intercom. Als u bijvoorbeeld niet stil kunt liggen of u moet hoesten, kunt u dit kenbaar maken door een hand op te steken. De apparatuur wordt uitgeschakeld en de laboranten komen direct bij u.

Het bestralen zelf doet geen pijn. U voelt of ziet er niets van. Na de bestraling bent u niet radioactief.

Bij elke bestraling worden er foto's gemaakt om te controleren of u volgens het behandelplan bestraald wordt. Dit is de standaardprocedure. De kwaliteit van deze foto's is niet geschikt om de tumor te kunnen beoordelen.

Bestralingsserie

Zijn er meerdere bestralingen nodig, dan kunt u de afspraken voor de komende week terugvinden in het patiëntenportaal. Hier wordt u via een mail op geattendeerd. Heeft u dringende afspraken elders, laat dit dan zo spoedig mogelijk weten (uiterlijk aan het begin van de week voorafgaand aan de afspraak) zodat hiermee rekening kan worden gehouden in de planning van de bestralingsserie. Maandelijks is één dag ingepland voor het onderhoud van het bestralingstoestel. U wordt op deze dag niet bestraald.

Meestal verloopt iedere bestraling op dezelfde wijze. In de meeste gevallen wordt u steeds op hetzelfde toestel bestraald. U treft echter niet altijd dezelfde laboranten. Alle laboranten zijn echter deskundigen op het gebied van de apparatuur en uw behandeling. Als u vragen heeft over de behandeling, stelt u ze dan aan de laboranten. Zij kunnen u op veel vragen antwoord geven. Vragen over uw ziekte kunt u het beste aan de arts stellen.

Wij kunnen ons voorstellen dat u graag uw familie betreft bij de behandeling. Het is niet mogelijk om een familielid/begeleider mee te laten kijken bij het bestralingstoestel. Uitzonderingen kunnen worden gemaakt voor ouders van kinderen, een tolk of als er extra ondersteunende hulp vereist is.

Op <https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/kankerinstituut/patientenzorg/specialismen/radiotherapie> vindt u een aantal films over hoe de bestraling in zijn werk gaat. De films kunnen ook op de afdeling Radiotherapie bekeken worden op de computers in de wachtkamer/inforuimte voor patiënten. Als u vragen heeft naar aanleiding van de film en/of als u nog andere vragen heeft, dan kan er een afspraak gemaakt worden voor een extra gesprek bij de Info Radiotherapie/patiëntenvoorlichting voor een individuele uitleg. Een afspraak maken kan via Radiotherapie, de medewerker bij het bestralingstoestel of rechtstreeks via Info Radiotherapie/patiëntenvoorlichting, telefoonnummer (010) 703 70 04.

Controle tijdens de behandeling

Tijdens uw behandelingsperiode worden aansluitend aan uw bestralingsafspraken één of meerdere controleafspraken gemaakt op de polikliniek van uw behandelend arts. Afhankelijke van uw arts zal de controle op één van de twee locaties plaatsvinden. Dit staat genoteerd op uw afsprakenlijst. De arts controleert het verloop van de bestraling en met name de eventuele bijwerkingen. Indien nodig worden er aanvullende onderzoeken gedaan. Aan het eind van de bestralingsserie krijgt u een poliklinische of een telefonische afspraak bij uw radiotherapeut.

Specifieke bestralingen

In bepaalde gevallen kan de radiotherapeut besluiten om gebruik te maken van bestraling met het cyberknife.

Behandeling met behulp van het Cyberknife

Het Cyberknife is een robot. Aan zijn robotarm zit een vrij kleine versnellerbuis waarin de straling wordt opgewekt. Door de robotarm kan het Cyberknife in allerlei posities ten opzichte van het lichaam gemanoeuvreerd worden. Er zijn veel meer posities mogelijk dan bij de conventionele bestralingstoestellen. Vanaf heel veel verschillende richtingen (soms wel 200) wordt het bestralingsgebied stukje voor stukje bestraald.

Voorbereiding

Wanneer uw radiotherapeut heeft geconstateerd dat uw behandeling zal plaatsvinden op het Cyberknife, meldt hij/zij u voor behandeling aan. U krijgt de oproep voor de voorbereiding op de behandeling thuisgestuurd. Soms is het noodzakelijk dat er markers voor de behandeling worden geplaatst om tijdens de behandeling nauwkeurig te kunnen bepalen of de instelling goed is. Wanneer dat bij u nodig is, heeft uw radiotherapeut u daarover ingelicht.

Uw eerste afspraak is op de mouldroom. Hier wordt een masker gemaakt, wanneer u in het hoofd-halsgebied wordt bestraald, of een zogenaamd vacuümmatras wanneer u bijvoorbeeld op uw long of in het bekkengebied bestraald gaat worden. Vervolgens wordt er een CT-scan gemaakt in de houding waarin u bestraald gaat worden. Wilt u voor het maken van de CT-scan aangeven of u overgevoelig bent voor contrastmiddel?

Op de CT-scan tekent de radiotherapeut in waar u precies bestraald moet worden. Ook worden de organen die we willen ontzien ingetekend. Vervolgens kunnen we deze CT-scan gebruiken om het behandelplan te berekenen. Gezien de vele kleine bundeltjes die nodig zijn voor deze vorm van precisiebestraling is de duur van één behandeling veel langer dan bij een normaal bestralingstoestel, soms meer dan een uur. Wanneer het behandelplan klaar is wordt u gebeld; soms is het mogelijk dat we eerder starten met de behandeling dan in eerste instantie was aangegeven. Bij het telefonisch contact geven we de definitieve afspraak aan u door. Wanneer u vragen hebt kunt u die uiteraard op dat moment stellen.

Bestraling

Op de dag van de eerste bestraling kunt u plaats nemen in het wachtgebied. Wanneer u aan de beurt bent, wordt u uit de wachtkamer opgehaald. Bij de eerste behandeling zullen we eerst uitleggen wat er gaat gebeuren. Vervolgens neemt u plaats op de behandeltafel, in de houding waarin ook de CT-scan is gemaakt. De laboranten zorgen ervoor dat u ongeveer goed ligt.

De precieze positionering gebeurt met röntgenfoto's, de laboranten zijn dan niet in de bestralingsruimte. Vanuit de bedieningsruimte kunnen zij de behandeltafel bewegen, tot u precies goed ligt. Ook tijdens de bestralingssessie worden foto's gemaakt. Daardoor kan het gebeuren dat u ook dan de behandeltafel voelt bewegen.

Tijdens het bestralen draait de robotarm steeds om u heen. U wordt van veel verschillende richtingen bestraald. Wanneer het bestralingsgebied met de ademhaling meebeweegt, zal de ademhaling geregistreerd worden en zal ook de robotarm met de ademhaling meebewegen. Voor de registratie van de ademhaling zullen dan LED-lampjes op uw buik neergelegd worden.

Met behulp van camera's kunnen de laboranten u tijdens de bestraling observeren. Wanneer u bijvoorbeeld moet hoesten of om een andere reden niet stil kunt blijven liggen, kunt u uw hand opsteken. De laboranten zullen dan de bestraling stoppen en zo snel mogelijk naar binnen komen.

Bijwerkingen

Algemene reacties op de bestraling

De reacties van het lichaam hangen samen met het gebied dat bestraald wordt. Toch is er een aantal algemene reacties dat meestal in de loop van de behandeling optreedt, zoals vermoeidheid, meer behoefte aan slaap en minder eetlust. Hoewel deze verschijnselen na de behandeling vanzelf verdwijnen, kunt u de klachten het best met uw arts bespreken. De arts geeft u advies hoe u met deze klachten kunt omgaan, verwijst u naar de diëtiste of geeft u eventueel medicijnen. Deze reacties zeggen niets over het effect van de behandeling, maar zijn een reactie van het lichaam op de bestraling.

Verzorging van de bestraalde huid

Waar of hoe u ook bestraald wordt, altijd ligt wel een gedeelte van de huid in het te bestralen gebied. Dit vraagt speciale aandacht. Hieronder wordt een aantal adviezen gegeven over het verzorgen van de bestraalde huid:

- Uitsluitend wassen met lauw water.
- Droog deppen met een zachte handdoek.
- Geen zeep gebruiken op de bestraalde huid bij het douchen, tenzij het een milde zeep is.
- Als de huid intact is, is het toegestaan om de huid in te smeren met een crème die u al gebruikt (laatste uur voor de bestraling niet insmeren).
- Geen schurende kleding dragen.
- Niet blootstellen aan felle zon of extreme koude.
- Geen pleisters op de bestraalde huid plakken.
- Voor mannen: voorzichtig scheren met een elektrisch scheerapparaat en geen aftershave gebruiken.
- Niet krabben bij jeuk.

Het is de bedoeling de bestraalde huid droog en stevig te houden. Mocht ze toch open gaan en vochtig worden, dan kan de radiotherapeut u een zalf of crème voorschrijven. Soms is er verbandmateriaal nodig. Als u moeite heeft met het verbinden, zeg het de laboranten. Als u zelf de huid verzorgt, gebruik dan uitsluitend het materiaal van het recept. Plak pleisters alleen op plaatsen waar niet bestraald wordt.

Als de bestraling is gestopt werkt de behandeling nog een paar weken door. De huid geneest veelal in twee tot vier weken na de bestraling. Als u tijdens de behandeling en de eerste weken na de bestraling in de zon gaat zitten, dient u het bestraalde gebied zo veel mogelijk te beschermen met een sjaaltje of ander kledingstuk. Na de behandeling, als de huid zich hersteld heeft, raden wij u aan het bestraalde gebied altijd in te smeren met een zonnebrandmiddel/crème met hoge beschermingsfactor (factor 30 of meer). Gaat de huid alsnog stuk, neem dan contact op met uw behandelend arts en maak een afspraak voor het spreekuur.

Specifieke reacties op de bestraling

U kunt alleen (vaak tijdelijk) haaruitval krijgen wanneer uw haar binnen het bestralingsgebied valt. De mate van haaruitval is afhankelijk van de dosis die u krijgt en de grootte van het bestralingsgebied. Haaruitval kan zowel bij hoofd-, baard-, schaam-, oksel- als borsthaar optreden.

Afhankelijk van het lichaamsdeel waarop u bestraald wordt, kunnen specifieke bijverschijnselen optreden. Deze zijn bij bestraling op:

- Hoofd/hersenen: haaruitval, irritatie van de huid/oog/gehoorgang, misselijkheid, hoofdpijn.
- De mondholte, keel en hals: slijmvorming, gevoelige slijmvliezen, vieze smaak, smaakverlies, droge mond, later ook slikklachten, soms heesheid.
- De slokdarm: slikklachten, zoals pijn tijdens slikken, soms moeite met doorslikken.
- De borstkas: slikklachten, moeite met slijm ophoesten, soms prikkelhoest.
- Maag en omgeving: misselijkheid, braakneigingen.
- De buik: misselijk gevoel, darmkrampen, dunne ontlasting.
- De onderbuik: verschijnselen die lijken op blaasontsteking, zoals pijn bij het plassen en vaker plassen. Soms ook dunne ontlasting.

Bespreek uw klachten met de laboranten of met de arts. Zij kunnen u advies geven hoe u het beste met de klachten om kunt gaan of wat u er aan kunt doen. Indien er sprake is van ernstige klachten zullen zij de betrokken radiotherapeut of zijn/haar vervanger raadplegen.

Het spreekt vanzelf dat niet-roken en gezond eten bijdraagt aan uw algehele conditie en het optreden van bijwerkingen helpt minimaliseren.

Wat kunt u zelf doen?

Door de regelmatige gang naar Radiotherapie wordt uw normale patroon ontregeld. Dit vraagt veel aanpassing van u. Probeer zoveel mogelijk ontspanning te zoeken. Doe dingen die u prettig vindt. Vermijd overmatige inspanning. Verder is het goed regelmatig te rusten als u daar behoefte aan heeft. Eet goed en gevarieerd, ook al heeft u niet veel trek. Soms lukt dat beter door vaker kleinere hoeveelheden te eten. Drink voldoende. Probeer te stoppen met roken, eventueel met behulp van uw huisarts.

Wanneer neemt u contact op?

Slechts een gering aantal patiënten krijgt tijdens of na de behandeling klachten waarvoor overleg noodzakelijk is:

- Spoedeisende klachten: verminderde kracht, verminderd gevoel of tinteling in armen of benen, koude rillingen, koorts boven 38 °C, acute pijn, verminderde aanspreekbaarheid. Bij spoedeisende klachten kunt u onder kantoortijden (maandag t/m vrijdag, van ± 08.00 - 16.30 uur) contact opnemen met de secretaresse van uw behandelaar, via het algemene telefoonnummer **(010) 704 0 704**. In het weekend en de avonden belt u het genoemde algemene telefoonnummer en vraagt u naar de dienstdoende arts van Radiotherapie.
- Niet spoedeisende klachten: braken langer dan 48 uur, diarree langer dan 48 uur, obstipatie (verstopping) langer dan 4 dagen, plotselinge huiduitslag, verandering van pijn (toename of op een nieuwe plaats), ernstige slikklachten, gewichtsverlies en dergelijke.

Verpleegkundigen op de radiotherapie

Verpleegkundige zorg

Tijdens de bestraling kunt u klachten hebben waarvoor zorg nodig is. Op beide locaties zijn hiervoor verpleegkundigen aanwezig. De verpleegkundigen zijn speciaal opgeleid in zorg voor patiënten die bestraald worden en zijn elke werkdag beschikbaar. De verpleegkundige staat in nauw contact met de radiotherapeuten. Mocht de verpleegkundige twijfelen, dan wordt er zo nodig contact opgenomen met uw behandelend radiotherapeut of vervanger voor overleg.

Waarvoor kunt u terecht bij de radiotherapie verpleegkundige?

U kunt bijvoorbeeld denken aan:

- Hulp bij de huidverzorging wanneer de bestraalde huid pijnlijk wordt of stuk gaat. De verpleegkundige kan verzorgende crèmes en verbandmiddelen voorschrijven en adviezen geven hoe de huid te verzorgen en te verbinden.
- Laagdrempelig advies bij nieuwe klachten of bijwerkingen die u ervaart tijdens het bestralen.
- Hulp bij geestelijke problemen of zorgen. De verpleegkundige kan u een eerste steun bieden en u wijzen op de mogelijkheid om een afspraak te maken bij het Medisch Maatschappelijk Werk of Patiëntenvoorlichting (Info Radiotherapie).
- Advies en hulp in het gebruik van uw medicatie of medische hulpmiddelen.
- Hulp, advies geven en zo nodig regelen van thuiszorg.
- De verpleegkundige kan in samenspraak met de radiotherapeut en de diëtiste een voedingssonde regelen en u instructie geven in hoe u uzelf kunt voeden door een voedingssonde.

Wanneer vraagt u advies aan de verpleegkundige en wanneer aan de arts?

Het bovenstaande overzicht geeft aan welke taken de verpleegkundige heeft. Als u inhoudelijke vragen heeft over waarom u een bepaalde behandeling is voorgesteld, dan kunt u die beter aan uw behandelend radiotherapeut stellen.

Tot wanneer kunt u naar de radiotherapieverpleegkundige?

De verpleegkundige is er voor zorg tijdens en na de bestralingsserie. Ook als uw bestraling is afgerond kunt u naar de radiotherapie-verpleegkundige. U kunt met de verpleegkundige contact opnemen tot 4 weken na de bestralingen. Als u na deze periode vragen of klachten heeft die te maken hebben met de bestralingen, verzoeken we u contact op te nemen met uw behandelend radiotherapeut.

Wanneer is de radiotherapieverpleegkundige te bereiken?

- De verpleegkundige is op maandag t/m vrijdag aanwezig op de Zorgpost Radiotherapie tussen 8.30 en 12.45 uur en van 13.30 tot 16.30 uur.
Het kan zijn dat u moet wachten tot u gezien wordt door de verpleegkundige omdat er meerdere patiënten zijn die zorg nodig hebben. Patiënten met urgente klachten worden met voorrang geholpen. Als het nodig is, maakt de verpleegkundige een afspraak voor de volgende dag met u.
- De Zorgpost Radiotherapie is op werkdagen tussen 9.00 en 11.00 uur ook telefonisch bereikbaar voor overleg op telefoonnummer **(010) 704 11 58**.
- Op de locatie Dordrecht is de zorgpost op dinsdag en donderdag geopend van 08.30 - 12.45 uur en van 13.30 - 16.30 uur.
De Zorgpost Radiotherapie Dordrecht is bereikbaar op telefoonnummer **(010) 703 19 66**. U kunt ook mailen: zorgpostdord@erasmusmc.nl

Reiskosten en vervoer

Vergoeding reiskosten

Als ziekenhuisbezoek medisch noodzakelijk is vergoeden sommige zorgverzekeraars de reiskosten vanaf een vastgesteld bedrag. Om te weten of uw zorgverzekeraar dit doet en onder welke voorwaarden, gelieve hierover vooraf contact op te nemen met uw eigen zorgverzekeraar.

Ziekentaxi

Als u niet op eigen gelegenheid naar het ziekenhuis kunt komen, kunt u wellicht gebruikmaken van een ziekentaxi. Informeer tijdig bij uw zorgverzekeraar naar de mogelijkheden voor vergoeding (dit mede in verband met het aanvragen van een formulier dat bij uw eerstvolgend bezoek door de arts getekend dient te worden).

Parkeren radiotherapie, locatie Dordrecht

U kunt tijdens de bestralingsperiode gratis gebruik maken van onze parkeerplaatsen aan de achterzijde van het gebouw. U ontvangt hiervoor wekelijks een parkeervergunning, die u achter de voorruit plaatst. Het aantal plaatsen is beperkt, vandaar dat u voor polikliniekbezoeken na het beëindigen van uw bestralingsperiode hier geen gebruik van kunt maken. Indien gewenst, kunt u uw parkeervergunning bij de balie afgeven, zodat de vervoerder die u op komt halen over uw parkeervergunning beschikt. Dit ook graag met uw vervoerder bespreken. Let op! De vergunning geeft u geen garantie op een parkeerplaats. Wanneer u in andere vakken parkeert dan de vakken welke gereserveerd zijn voor het Erasmus MC, riskeert u een bekeuring! Graag de parkeerplaats voor de ambulance vrijhouden.

Bezoekadres radiotherapie, locatie Dordrecht

Karel Lotsyweg 30
3318 AL Dordrecht
(010) 703 19 60

Meer informatie

Op het internet bestaan tal van pagina's over kanker. Aangezien elke pagina zelf weer verwijzingen (links) heeft, kan de kwaliteit van de informatie niet altijd worden gegarandeerd. We hebben daarom zoveel mogelijk gekozen voor Nederlandstalige pagina's van officiële instituten, waarvan de informatie het meest betrouwbaar is. Het Erasmus MC kan echter niet instaan voor de betrouwbaarheid van genoemde internetsites van derden.

- *Koningin Wilhelmina Fonds (KWF)* Kanker Infolijn (gratis): 0800 - 022 66 22 (werkdagen 9.00 tot 18.00 uur), www.kwf.nl
- *Vereniging van Integrale Kanker Centra (VIKC)* Informatieplatform en sociaal netwerk voor (ex-)kankerpatiënten en naasten, www.kanker.nl
- *Stichting Inloophuis Rotterdam 'de Boei'* Ontmoetingscentrum voor mensen met kanker en hun naasten. Weimansweg 70-72, 3075 MP Rotterdam, (010) 215 28 55 (maandag t/m donderdag van 10.00 - 16.00 uur), www.inloophuisdeboei.nl
- *Stichting Voedingscentrum Nederland* Voor vragen over gezonde voeding, voedselveiligheid, diëten en voedselovergevoeligheid.
E-mail: via het formulier op de internetsite, www.voedingscentrum.nl
- *De Vruchtenburg* Centrum voor ondersteuning van mensen met kanker, Straatweg 171, 3054 AD Rotterdam, (010) 285 95 94, info@devruchtenburg.nl, www.devruchtenburg.nl
- *Stichting Optimale Ondersteuning bij Kanker (OOK)* Stichting OOK helpt patiënten en naasten om beter om te gaan met de impact van kanker, door het bieden van de juiste ondersteuning op het juiste moment. Maasstadweg 90, 3079 DZ Rotterdam, (010) 292 36 10, info@stichting-ook.nl, www.stichting-ook.nl

Familiehuis

Hier kunnen partners en familieleden van patiënten logeren gedurende de periode van de behandeling. Meer informatie staat in de aparte brochure van het Familiehuis of op de website www.familiehuis.nl. Het Familiehuis is bereikbaar op telefoonnummer: (010) 704 11 05 en per e-mail op familiehuis@erasmusmc.nl. Op 5 mei 2021 is het familiehuis verhuisd naar Karl Weisbardstraat 205 in Rotterdam.

Uw rechten en plichten als patient

Als patiënt heeft u bepaalde rechten binnen de gezondheidszorg. Een aantal van deze rechten is vastgelegd in de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO, in werking sinds 1 april 1995). Erasmus MC: er is een folder 'Rechten en plichten van de patiënt' van het Erasmus MC beschikbaar waarin u meer kunt lezen over uw rechten en plichten.

Patiëntinformatiecentrum Oncologie (PATIO)

Het patiëntinformatiecentrum is er voor iedereen die met kanker te maken krijgt, als patiënt of naaste. Het informatiecentrum bevindt zich aan de Zimmermanweg en is geopend van maandag t/m vrijdag van 8.00 - 16.30 uur. Telefoon: (010) 704 12 02. Mail: patio@erasmusmc.nl
Voor alle mogelijkheden en activiteiten: www.erasmusmc.nl/kankerinstituut/patio. Kijkt u ook eens naar het ervaringsverhaal van Joris: youtu.be/4GVqbuyUSnA

Heeft u nog vragen?

Bent u bij ons onder behandeling en heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen over bijwerkingen, over de bestralingsbehandeling of medische vragen? Neem dan contact op met het secretariaat van uw behandelende radiotherapeut.

Tijdens uw bezoek aan onze afdeling kunt u de vragen ook stellen aan uw behandelend arts, de verpleegkundige of de radiotherapeutisch laborant.

Contact

De afdeling radiotherapie is bereikbaar via onderstaande telefoonnummers:

Tijdens kantooruren:

- (010) 704 13 14 (algemeen secretariaat radiotherapie)

Afspraak plannen:

- (010) 704 15 38 (patiëntenplanning radiotherapie)

Met dringende vragen buiten kantoortijden neemt u contact op via het algemene telefoonnummer en vraagt u naar de dienstdoende radiotherapeut.

- (010) 704 0 704

